

FULL CATALÀ

Any II — Número 14

MEXIC, D. F. NOVEMBRE DEL 1942

Exemplar: \$ 0.50

Registrado como artículo de segunda clase en la Administración Principal de Correos de México, D. F., el 20 de Noviembre de 1942

L'ÚLTIMA ETAPA DEL REGIONALISME

Muntaner
escrivint la "Crònica" en
la seva tenda de campanya
(Segons una miniatura medieval)

Muntaner es planyia de la tendència disgregadora dels catalans. Els joncs—deia—d'un en un són romputs, però en manat resisteixen la mà més poderosa.

Han passat segles, i aquella tendència disgregadora ha acabat, no ja amb aquell ample Imperi català, sinó amb la mateixa Nació catalana. Quatre distints Estats se la tenen avui repartida¹⁾; dels quals, només la petita Andorra és una pàtria lliure de lliures catalans. A Espanya correspon el més gros bocí: prop d'una quarta part dels seus súbdits parlen el català. D'aquí, l'interès dels castellans a fomentar la nostra tendència disgregadora; car, si forméssim el manat de Muntaner, junts fariem, gràcies a la nostra força, la nostra voluntat. L'interès castellà ha estat excel·lentment servit per l'esperit migradament "regionalista" de la regió de Barcelona; el qual tendia a considerar estrangers tots els qui parlen una variant del nostre idioma distinta de la seva, i lluny de voler reconstituir la Nació dels Catalans, Valencians i Balears amb un ample territori i un exèrcit per a defensar-lo, arribava, en la seva forma més radical, a propugnar la separació de les províncies de Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona de la resta dels països que parlen la llengua de Lull, Muntaner i Auziàs March.

Sortosament, un canvi sembla iniciar-se. Un distingit escriptor ha defensat, des del butlletí que els separatistes històrics editen a Mèxic, la unitat nacional de Catalunya, València i les Illes. Llàstima només de certes expressions impròpies. En lloc de dir que València i les Illes són NOSTRES, seria més gentil que NOSALTRES som D'ELLS. Es gratuït negar la VOLUNTAT DE SER a països que, en menys d'un segle, ens han donat poetes tan il·lustres com Querol, Llorente, Sebastià Pons, Costa i Llobera, Alcover i Alomar. Recordarem que, durant la passada guerra, els inefables partits que diu que ens governaven no van fer res per integrar les zones de llengua catalana ocupades pels nostres soldats, tot i que en algun cas (com en el de l'illa d'Eivissa) fou expressament demanat per la població civil afectada; i que mentre a Barcelona campaven les més estrafolàries i mai no vistes banderes, a València onejaven arreu els pals de sang de Jofre el Pilós amb la franja blava de Jaume el Conqueridor, (que, posats a reformar una senyera mil·lenària, més valdria afegir-hi aquesta franja del forjador de la nostra unitat nacional, franja que en podria ser l'emblema). Certes reticències, en fi, al·lusives a l'ús de la força, ens esfereïxen. Només direm que si mai el Senyor Esteve se les emprengués contra Auziàs March, el nostre lloc seria al costat del "cavaller valencià de nació catalana", com resa la portada de la seva edició prínceps.

(1) La porció corresponent a la Corona Italiana és de totes maneres insignificant: la ciutat i rodalia d'Alguer, amb uns 20,000 habitants.

STALINGRAD I LA "V"

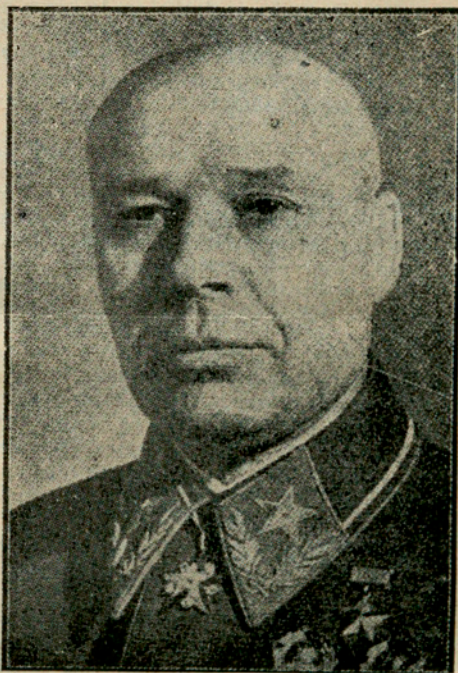
per Pere CALDERS

LES GUERRES tenen el do d'estimular el gust per la profecia i d'ocasionar florida de profetes. Modestos estrategues de saló i personatges de més o menys volada senten el pessigolleig de la vidència, i ve un moment en el qual estiren l'índex amb un posat transcendent i diuen: "Passarà això i això, i les pèrdues i els guanys seran de la manera que jo dic."

Si l'aficionat a prendre's el futur a crèdit ocupa un lloc allunyat de les responsabilitats bèl·liques, quan erra s'empara en la seva professió civil i dona a entendre que no té cap obligació de veure venir dreturerament les coses. Però si es tracta d'un gran responsable, se sent obligat a ajudar l'esdevenidor amb la seva acció personal, i si s'equivoca fa l'enfadat i explica que el futur no ha fet honor als seus compromisos.

Hitler ha adoptat el to profètic en repetides ocasions i, fins fa poc, amb bona fortuna. Audaç administrador del benavénir, però convençut que no calia confiar-ho tot a la clarividència, s'enginyà activament perquè les coses passessin tal com deixava dit. I així, amb l'ajut de les febleses dels altres, transformades en bona fortuna hitleriana, el gran home es deixà prendre de vanitat i acostumà el món a creure'l i a tenir-li por per tot el que anunciava, al mateix temps que adoptava l'hàbit d'escoltar-se a si mateix i de creure's cegament.

Per aquest camí, el genial nazi arribà a refiar-se massa i encetà el cicle d'errades. Primer, s'equivocà donant per lliquidada la voluntat de lluita d'Angla-

El mariscal Timoshenko

que ha esdevingut de renom mundial per la defensa de Stalingrad